

Hvordan adressere behovene framover – sett fra Difi og Skate

Nokios 2015

Sesjon 1A Digitalisering som forvaltningsreform

vidar.holmane@difl.no

Den politiske styringen

April 2012

Mars 2013

Oktober 2013

Februar 2015

Mål 1: Bedre og raskere møte med offentlig sektor
Mål 2: Mer effektiv ressursbruk
Mål 3: Norge skal ligge i front internasjonalt i digital forvaltning

+

- Fornye, forenkle, forbedre
- Ledelse og gjennomføringskraft
- Fjerne tidstyver
- Digitalisering

+

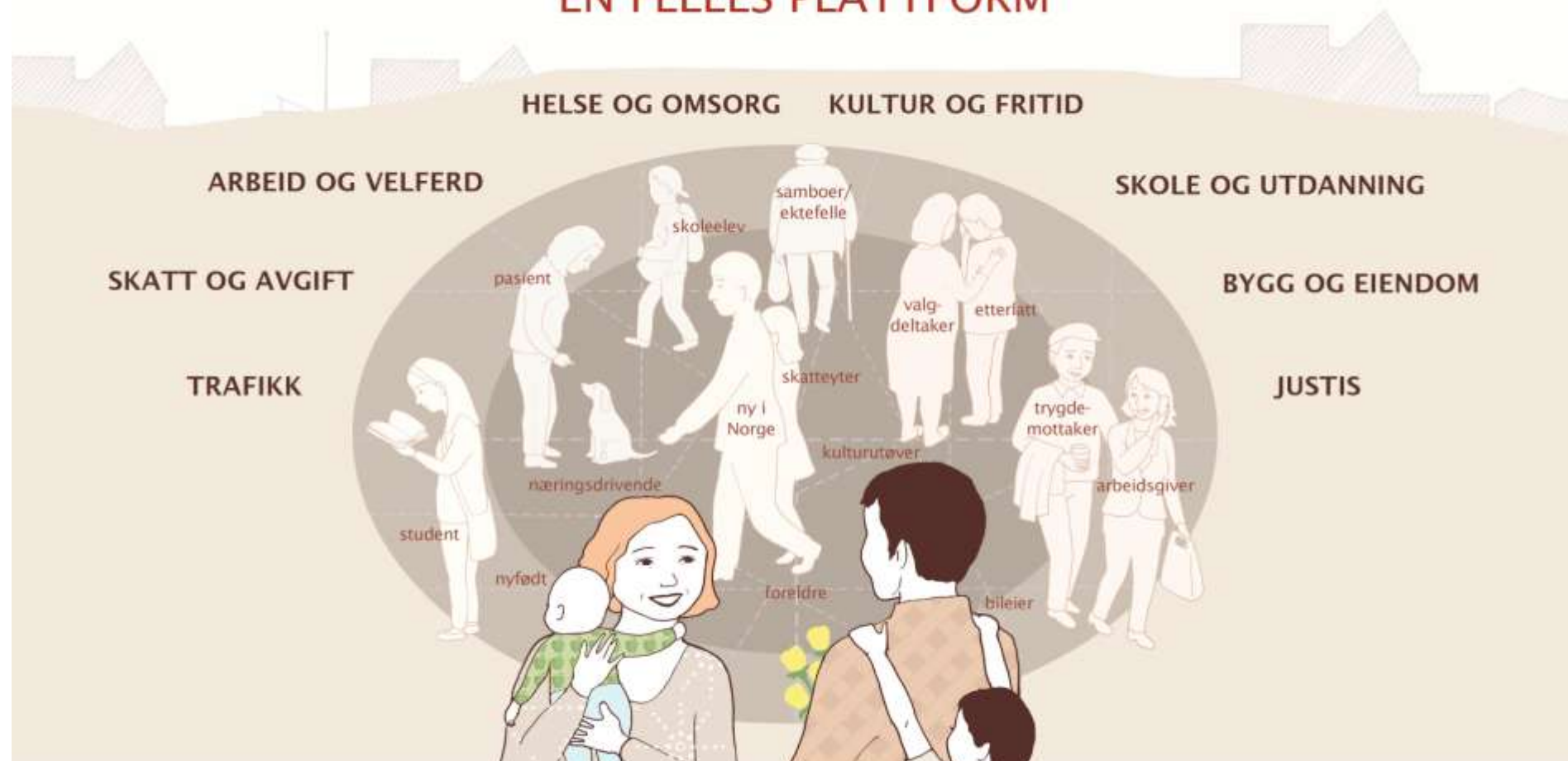
- Behov for effektivisering
- Modernisering
- Teknologi sentralt, men et uunyttet potensiale

2016

Digital agenda for Norge – Den nasjonale IKT-politikken

FREMTIDENS DIGITALE TJENESTER ETABLERES PÅ EN FELLES PLATTFORM

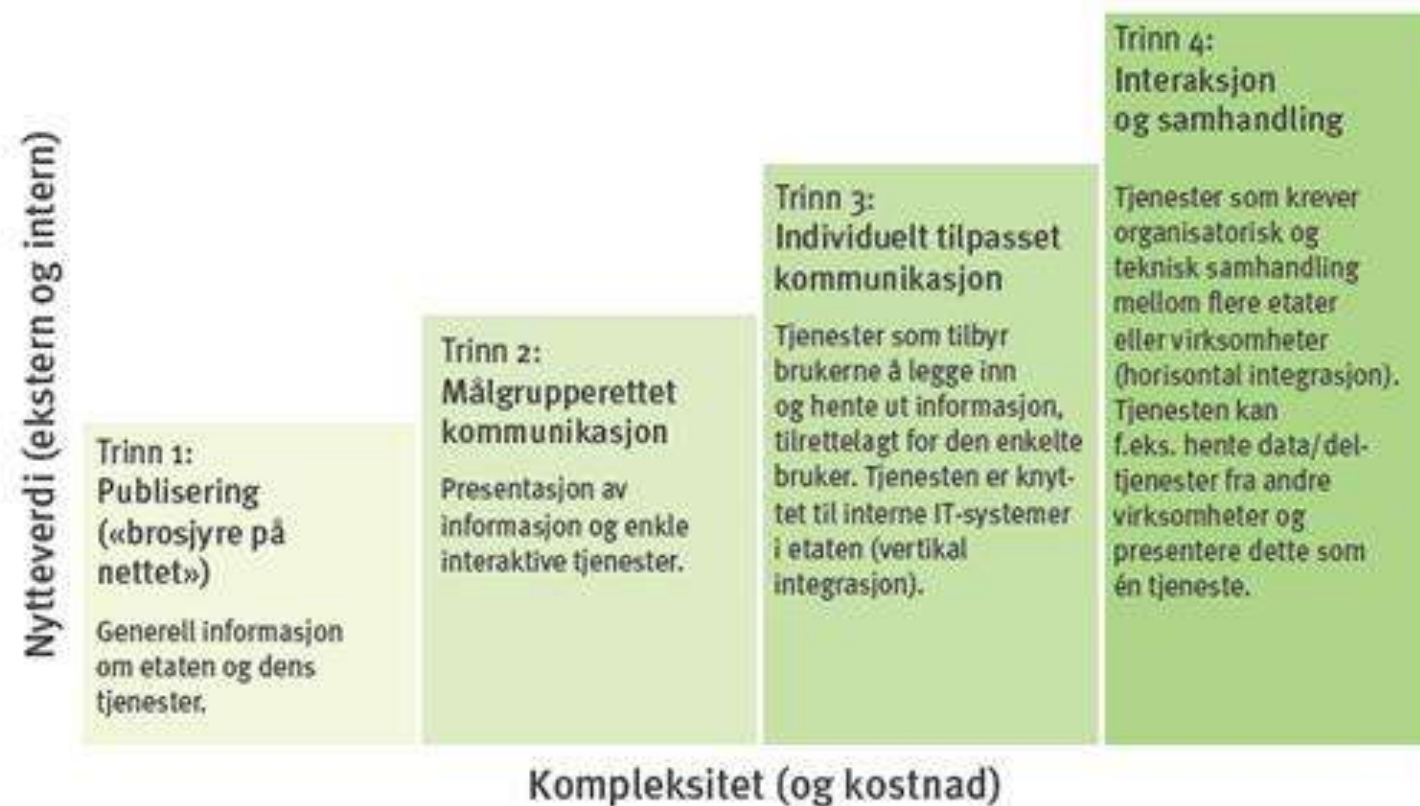
Felles tekniske løsninger:

- eID
- digital postkasse
- kontaktinformasjon
- Altinn
- offentlige fellesregistre

Styring, organisering og finansiering av felles IKT-løsninger

Tilpasse regelverk til digital forvaltning

Ambisjonsnivå for digitale tjenester

Figur 7 Tjenestetrappa Stortingsmelding 17 (2006-2007:109)

Virkemidler i digitaliseringen

Sikre vellykkete prosjekter

- Felles metodikk og tilnærminger
- KS II og Digitaliseringsrådet
- Strategisk IKT-kompetanse for toppledere

Flere lønnsomme prosjekter

- Tilskuddsordning for digitaliseringsprosjekter

Kostnadseffektiv forvaltningsutvikling og bedre tjenester for brukerne

- Felleskomponenter og –løsninger

Velkommen til Prosjektveiviseren

Felleskomponenter og –løsninger

Eksempel: Elektronisk selvangivelse

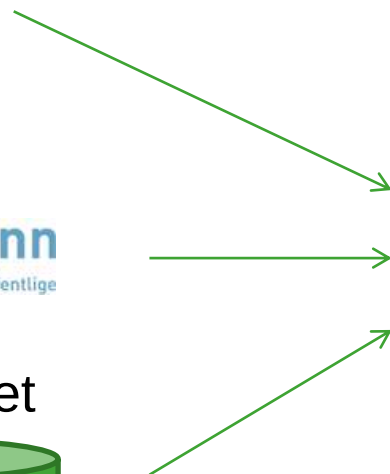
eID

+ Altinn

+ Folkeregisteret

Felleskomponenter og –løsninger

Lånekassen

Logg ut
Sist innlogget: 17.09.2012, 09:55

Dine sider Søknader

Søknad om rentefritak

Mer om rentefritak

1. Fyll ut skjemaet

2. Dokumentasjon

3. Sammendrag

4. Kvittering

Jeg søker om rentefritak på grunn av:

Du kan søke om rentefritak tre år tilbake i tid. Du kan ikke søke om rentefritak framover i tid. Lånekassen henter informasjon om barn, utdanning og inntekt i Norge. Resten må du dokumentere selv. Velg den eller de årsakene du vil søke om rentefritak for.

☐ Sykdom

☐ Arbeidsavklaringspenger

☒ Arbeidsledighet

I 2012 kan du søke om rentefritak for perioder tilbake til 1. januar 2009. Du kan ikke søke framover i tid. Oppgi perioden bakover i tid som du søker om rentefritak for.

Fra: 17.08.2012 Til: 17.09.2012

☐ Jeg har vært bosatt, og hatt inntekt i utlandet i hele eller deler av perioden. Jeg vil sende inn dokumentasjon som viser årsak og inntekt.

☒ Jeg vil søke for flere perioder enn den jeg har fylt ut over

☐ Omsorg for barn under 10 år

Informasjon

Fell

Hva vil det si å få rentefritak?
Rentefritak betyr at rentene på lånet ditt blir slettet for en periode. Rentefritak blir bare gitt tilbake i tid. Forskriften om tilbakebetaling.

Begrunnelse og inntekt
Retten til rentefritak blir vurdert ut og inntekten i samme periode. Se inntekstgrensene og andre del av forskriftene om tilbakebetaling § 11, § 12 og § 13.

En søknad i året er nok
Siden rentefritak blir vurdert i forhold til årsinntekten din, holder det å søke en gang i året for de aller fleste.

Sivil status og barn
opplysninger om deg som er registrert tidligere. Det kan være

Skate

Skate er et strategisk samarbeidsråd sammensatt av toppledere på virksomhetsnivå. Skate skal behandle aktuelle saker relatert til digitalisering av offentlig sektor.

- Skate skal blant annet
 - gi råd om tiltak og investeringer på IKT-området
 - sikre tjenesteeiermedvirkning knyttet til digitalisering og utvikling av nasjonale IT-løsninger
 - utarbeide anbefalinger
- Aktuelle tema
 - finansiering, styring og organisering av fellesløsninger
 - felleskomponenter
 - IKT-standarder og arkitektur

Skate

Felleskomponentforvalterne

- ▮ Difi
- ▮ Brønnøysundregistrene
- ▮ Skattedirektoratet
- ▮ Statens kartverk

Andre medlemmer (tjenesteeiere)

- ▮ KS/KommiT
- ▮ NAV
- ▮ Helsedirektoratet
- ▮ Riksarkivet/Arkivverket
- ▮ Statistisk sentralbyrå
- ▮ Lånekassen

Helsedirektoratet

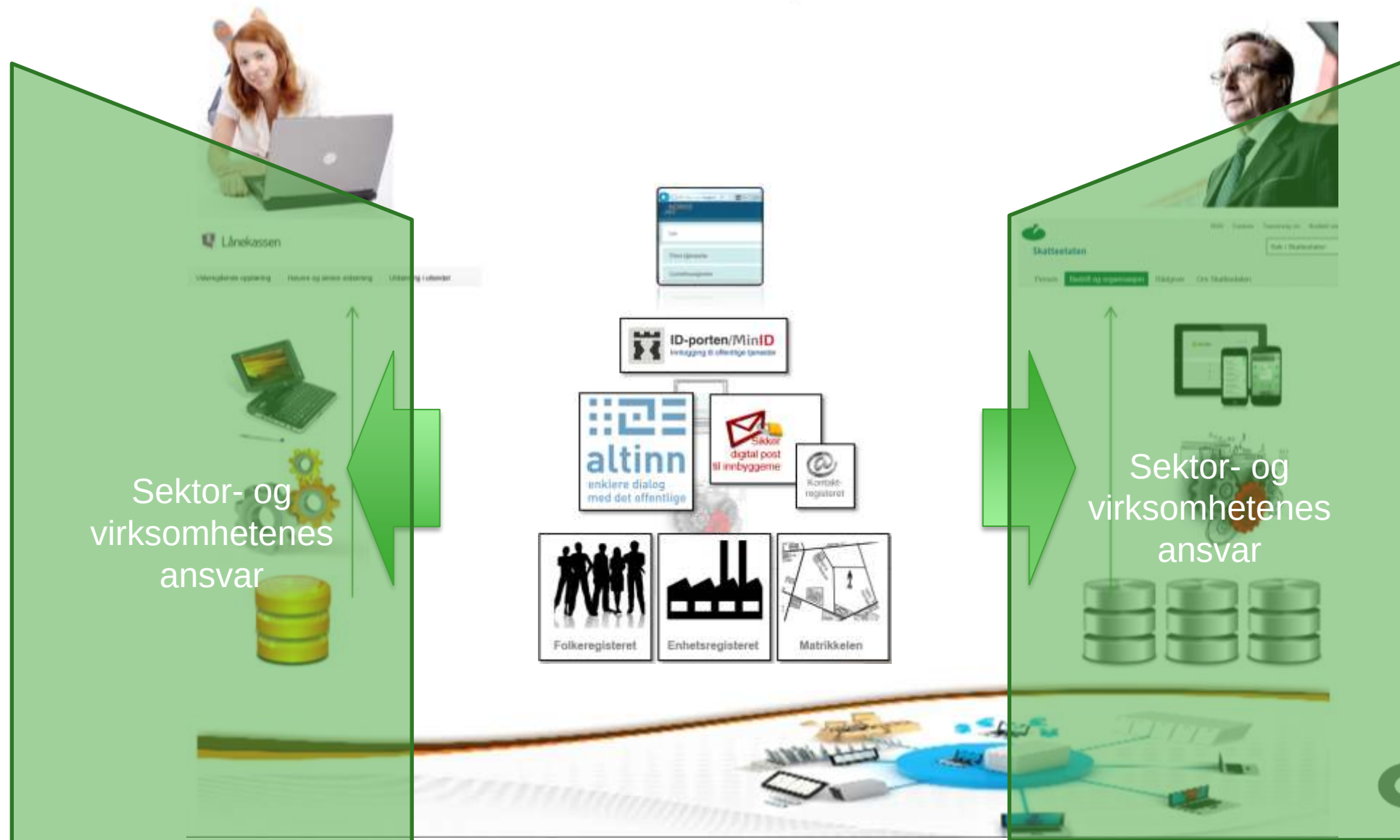

Skates fokus

Skate konsentrerer sin innsats om nasjonale felleskomponenter i den digitale infrastrukturen

- ▶ Skate skal ta et strategisk styrende ansvar
 - ▶ ta et felles ansvar for å lykkes med infrastrukturen
 - ▶ ta et felles ansvar for **at felleskomponentene fungerer i sammenheng**
 - ▶ legge **helhetlige rammer for forvaltning og videreutvikling** av felleskomponentene
 - ▶ beskrive **et felles veikart** for å synliggjøre sammenhenger og skape forutsigbarhet

Skate og veikartarbeidet

Generelle behov og fellesfunksjonalitet

Viktigst
Ha fokus på
forutsetningene
for bedre samhandling

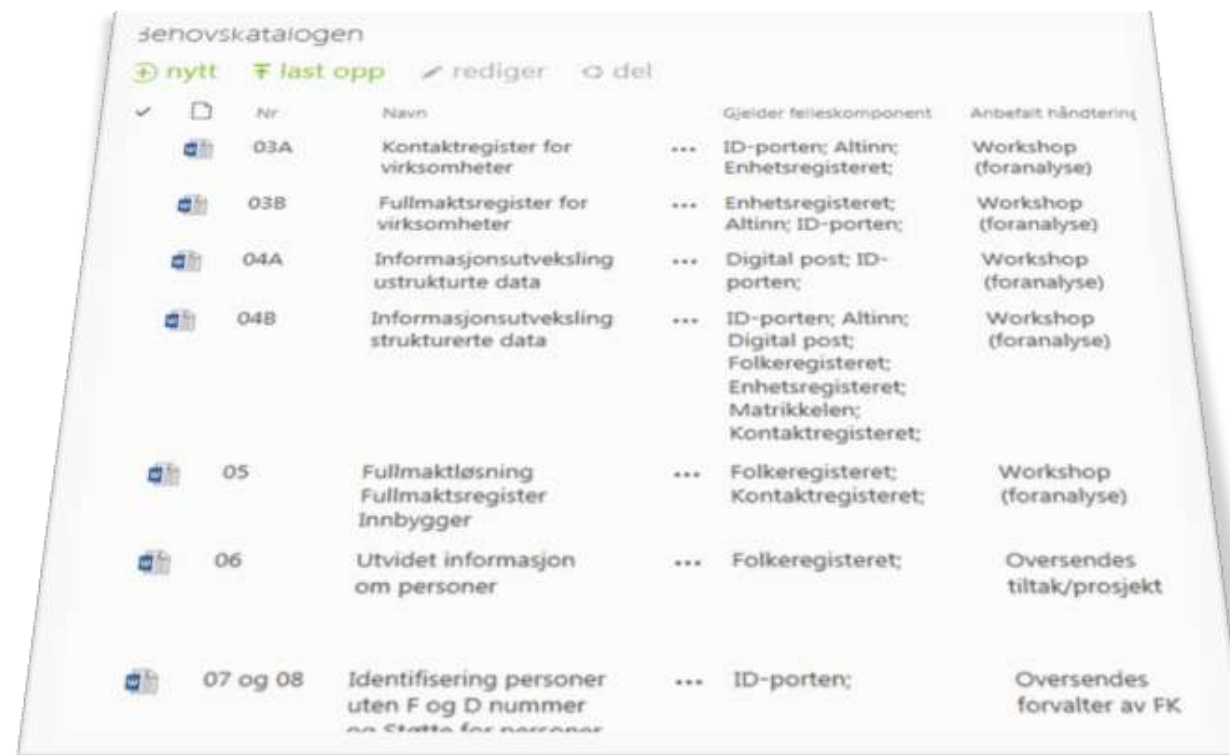
Fellesfunksjonalitet utledet av de generelle behovene

- ▮ Identitetsforvaltning
- ▮ Kontaktinformasjon og roller
- ▮ Informasjonsflyt
- ▮ Samhandlingsprosess
- ▮ Gjenbruk
- ▮ Helhetlig oversikt
- ▮ Tjenester tilgjengelige for alle
- ▮ Elektronisk arkiv

Samlet oversikt over behov for fellesløsninger

- Identifisert behovsområder eller enkeltbehov som bør følges opp

«Behovskatalogen»

✓		Nr	Navn	Gjelder felleskomponent	Anbefalt håndtering
		03A	Kontaktregister for virksomheter	... ID-porten; Altinn; Enhetsregisteret;	Workshop (foranalyse)
		03B	Fullmaktsregister for virksomheter	... Enhetsregisteret; Altinn; ID-porten;	Workshop (foranalyse)
		04A	Informasjonsutveksling ustrukturerte data	... Digital post; ID-porten;	Workshop (foranalyse)
		04B	Informasjonsutveksling strukturerte data	... ID-porten; Altinn; Digital post; Folkeregisteret; Enhetsregisteret; Matrikkelen; Kontaktregisteret;	Workshop (foranalyse)
		05	Fullmaktløsning Fullmaktsregister Innbygger	... Folkeregisteret; Kontaktregisteret;	Workshop (foranalyse)
		06	Utvidet informasjon om personer	... Folkeregisteret;	Oversendes tiltak/prosjekt
		07 og 08	Identifisering personer uten F og D nummer <i>og støtte for personer</i>	... ID-porten;	Oversendes forvalter av FK

Samlet oversikt over utviklingsplaner

- ▶ Felleskomponentforvalterne har dokumentert egne planer på overordnet nivå
- ▶ Gir oversikt, og grunnlag for kvalifiserte spørsmål og bilaterale dialoger
- ▶ Bygges ut med strategier mv

Kontaktregisteret

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning		

Matrikkelen

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning		
Nytt matrikkel API innsvnstienester	Utvikling	Test

Enhetsregisteret

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning		
Signatur og prokura maskinlesbart		

Folkeregisteret

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015	2016
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning i drift / forvaltning			
FNR ved fødsel (FI FNR, danens løsning)	Utrulling		

Sikker digital posttjeneste

Altinn

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015	2016	2017	2018
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning i drift / forvaltning					
14-2: Moden plattform fase I	U				

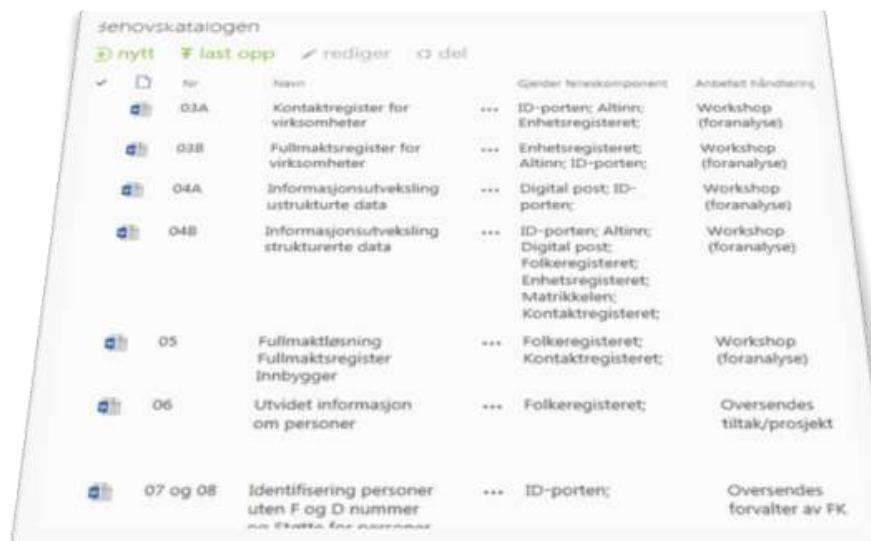
ID-porten

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015	2016	2017	2018	Ikke tidfestet
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning i drift / forvaltning						
14-05: Tilpasninger til sikker digital post						
14-11: Frontend Sikker Post, BankID 2.0	Utv					

Samlet oppfølging av behov og fellesløsninger

Fordi

- Tjenesteeiernes behov bør styre forvaltnes planer
- Muliggjør helhetlige prioriteringer på tvers

nytt	last opp	rediger	del
03A	Kontaktregister for virksomheter	ID-porten; Altinn; Enhetsregisteret;	Workshop (foranalyse)
03B	Fullmaktsregister for virksomheter	Enhetsregisteret; Altinn; ID-porten;	Workshop (foranalyse)
04A	Informasjonsutveksling ustrukturerte data	Digital post; ID-porten;	Workshop (foranalyse)
04B	Informasjonsutveksling strukturerte data	ID-porten; Altinn; Digital post; Folkeregisteret; Enhetsregisteret; Matrikkelen; Kontaktregisteret;	Workshop (foranalyse)
05	Fullmaktløsning	Folkeregisteret; Kontaktregisteret;	Workshop (foranalyse)
06	Utvidet informasjon om personer	Folkeregisteret;	Oversendes tiltak/prosjekt
07 og 08	Identifisering personer uten F og D nummer	ID-porten;	Oversendes forvalter av FK

Kontaktregisteret

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning		

Matrikkelen

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning		
Nytt matrikkel API i tjenestemester	Utvikling	Test

Enhetsregisteret

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning		
Signatur og prokura maskinlesbart		

Folkeregisteret

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015	2016
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning i drift / forvaltning			
FNR vedt federal (FI FNR) i samsvar med lov			Utvikling

Sikker digital posttjeneste

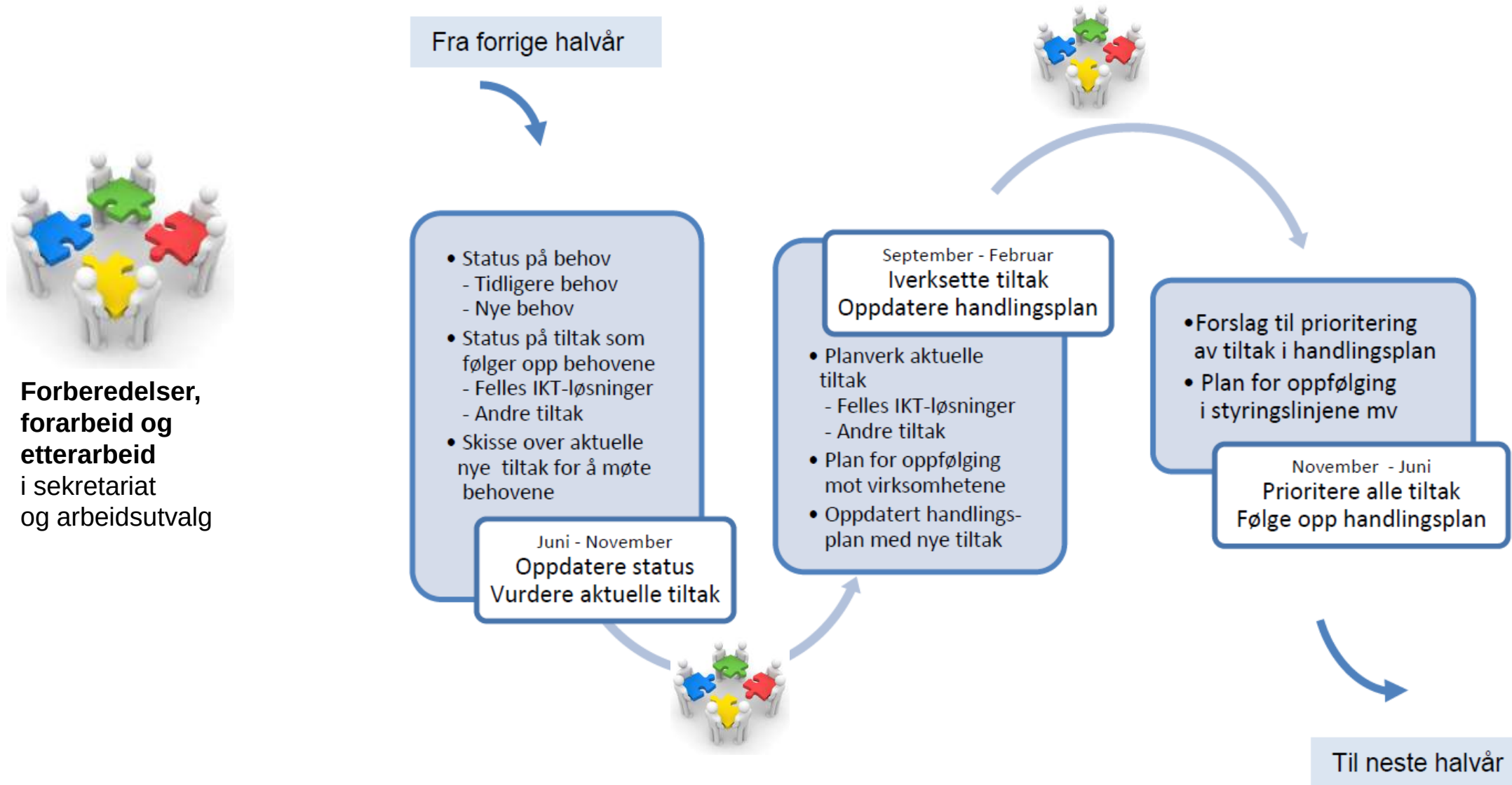
Altinn

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015	2016	2017	2018
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning i drift / forvaltning					
14-2: Modern plattform fase I	U				

ID-porten

Hva, med kort beskrivelse	2014	2015	2016	2017	2018	Ikke tidfestet
Ny funksjonalitet gjennom videreutvikling av eksisterende løsning i drift / forvaltning						
14-05: Tilpasninger til sikker digital post	U					
14-11: Frontend Sikker Post, BankID 2.0	U					

System for oppfølging av prioriterte behov

Halvårlige oversikter

SAKSFRAMLEGG

Forum: Skate

Møtedato: 24.06.2015

Sak 08-2015 **Halvårsleveranse fra Skates styringssystem,**
Beslutningssak **med status på behov og utviklingsplaner.**

Historikk/bakgrunn

Desember 2014 besluttet Skate en løpende forvaltning og videreutvikling av sitt styringssystem. Det innebærer en enkel men systematisk oppfølging for å bidra til at behovene blir realisert. Opplegg, prosesser og rutiner for dette ble vedtatt ved Skate styringssystem i april møtet 2015. Styringsplanen for 2015 er vedlagt.

Del 1 Oversikt og status på behov for fellesløsninger med forslag til håndtering av hvert enkelt behov

Nye innmeldte behov

Det er meldt inn 4 nye behov siste periode. Alle behov er fremmet i neste runde. Gjelder:

- Autentisering av utenlandske bedrifter
- Orkestrering av sluttbrukerprosesser
- Åpne næringslivsdata
- Skytjenester og drift

Nye behov som følge av endrete forutsetninger

To tidligere kjente behov som var satt til «avvente» er utdypet vurdert med forslag til videre håndtering i neste runde.

- Elektronisk arkiv
- Betalingsløsning

Behov satt til fornyet vurdering og uttømmende behandling

To behov som ble besluttet håndtert ved å sende ut spørsmål eller et pågående tiltak/prosjekt er besvart og kan derfor tas ut av listen.

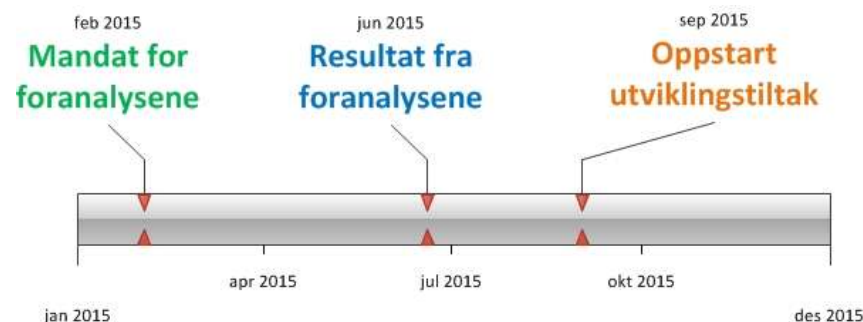
Tre foranalyser første halvår 2015

... og deretter konkrete utviklingstiltak

Gjelder de tre høyest prioriterte og mest komplekse behovsområdene

Flere leveranser fra foranalysene

- Omforent kunnskapsgrunnlag
 - Nåsituasjonsbeskrivelse
 - Ønsket situasjon – Målbilder
 - Gap
- Grunnlag for iverksetting av utviklingstiltak og –prosjekter
 - Forslag til handlingsplan innenfor behovsområdet

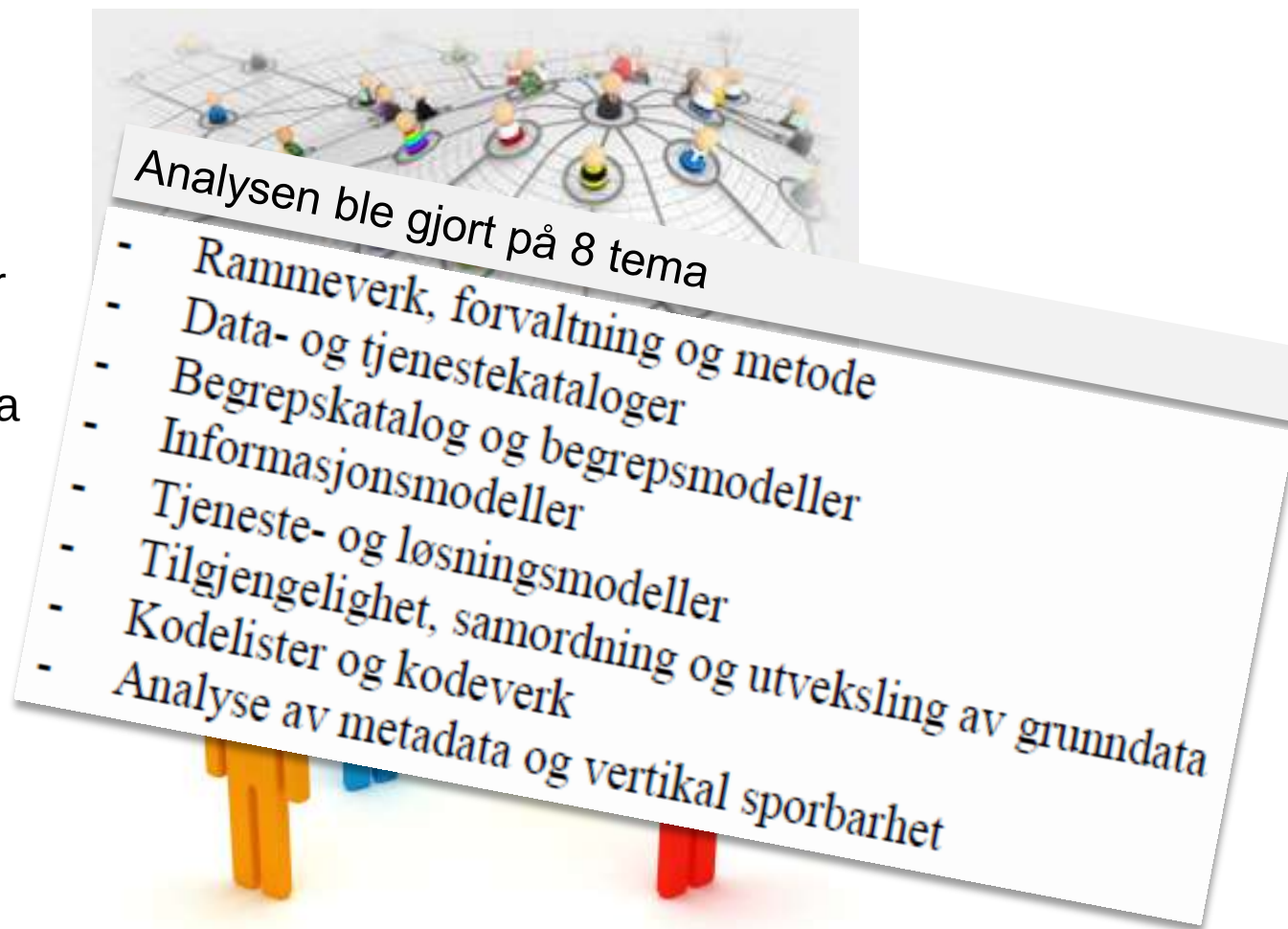

Kort om behovsområdet

Informasjonsforvaltning og –utveksling

Behovene omfatter

- Finne data
- Finne tjenester
- Definere standarder og metadata som muliggjør enkel utveksling
- Bedre løsninger for bruk og uthenting av data fra registre
- Bedre løsninger for system-system-integrasjon
- Bedre løsninger for utveksling av ustrukturerte data, inkl arkiv
- Andre tilgrensende behov som sikkerhet, mv

Kontaktinformasjon og fullmakter for virksomheter

Behovene omfatter

- ▶ Felles oversikter og tilgang til kontakt- og adresseringsinfo
 - ▶ til døren: adresseinformasjon
 - ▶ innenfor døren: roller og varslingsinformasjon
- ▶ Felles prinsipper og løsninger for håndtering av fullmakter
 - ▶ alle aspekter av «på vegne av virksomheten»
 - ▶ også virksomhets-sertifikater

Kort om behovsområdet

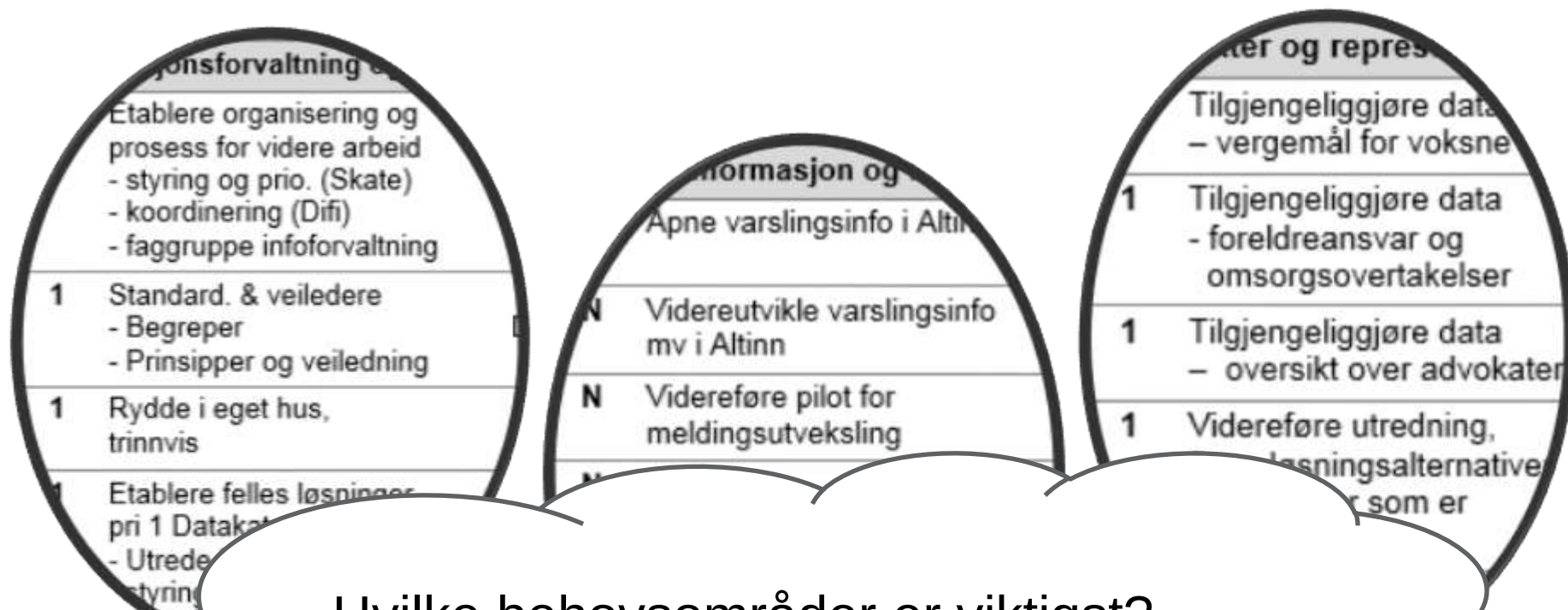
Fullmakter for innbyggere

Behovene omfatter

- ▶ Innbyggeren må vite hvilke fullmakter som er avgitt
 - ▶ Samtykke
 - ▶ Fullmakt
 - ▶ Vergemål
- ▶ Fullmektigen må ha tilgang til de systemer som er nødvendig for å kunne gjøre sine oppgaver
- ▶ Forvaltningen må ha oversikt over alle fullmaktsforhold rundt en gitt innbygger

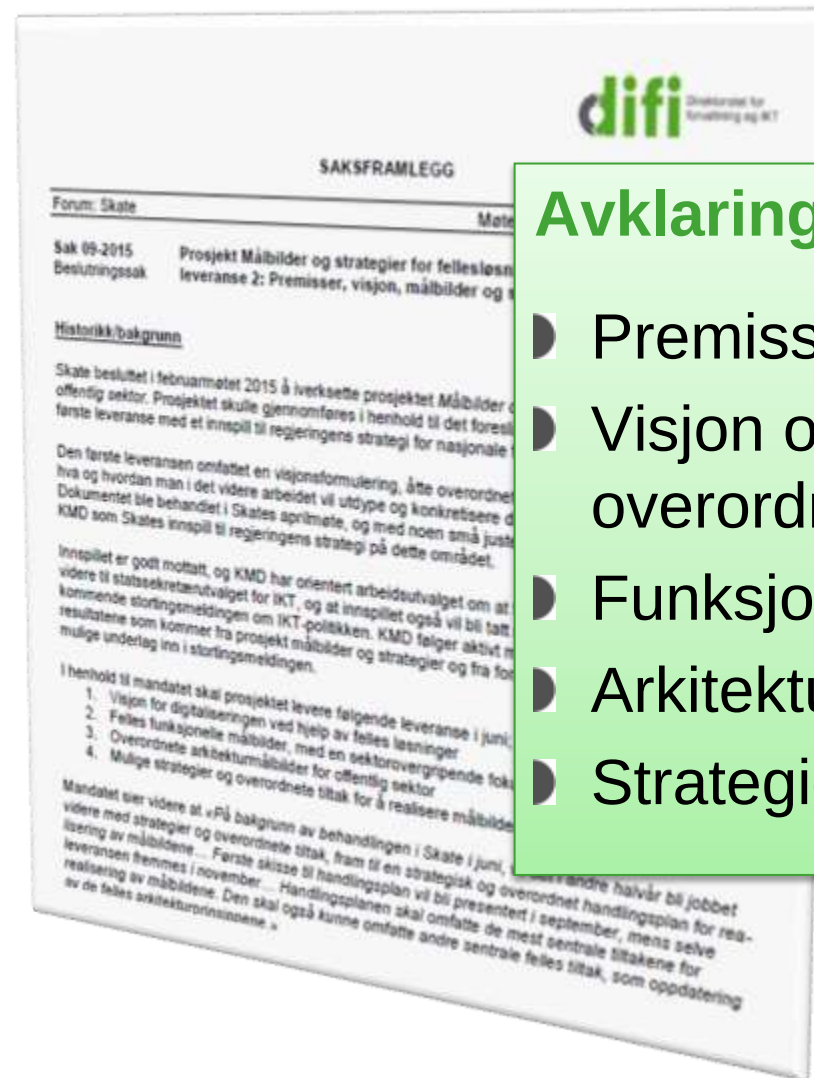
Alle foranalysene har definert målbilder og en rekke anbefalte tiltak

Hvilke behovsområder er viktigst?
Og hvilke målbilder?
Hvilke tiltak skal prioriteres?

Prosjekt Målbilder og strategier for fellesløsninger i offentlig sektor

Avklaringer første halvår

- Premisser
- Visjon og overordnede målbilder
- Funksjonelle målbilder
- Arkitekturmålbilder
- Strategier

Eksempel fra andre leveranse

- Premisser
- Visjon og overordnede målbilder
- Funksjonelle målbilder
- Arkitekturmålbilder
- Strategier

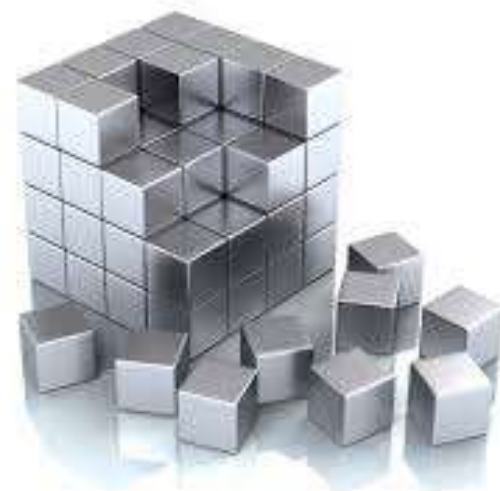
Funksjonsområde	---
Navn	Beskrivelse
Brukerdialog	Forretningsfunksjoner knyttet til én- og toveiskommunikasjon med personer og virksomheter, herunder selvbetjening, utveksling av informasjon og henvendelseshåndtering. Eksempler: Veiledning (ref. forvaltningsloven), Mottak, Ekspedering,
Samhandling	Forretningsfunksjoner knyttet til samhandling med andre aktører som ikke er brukere i en gitt sak, f.eks. Kommunikasjon mellom offentlige tjenesteeiere, og internt hos tjenesteeierne
Myndighetsutøvelse	Forretningsfunksjoner som behøves for å fatte vedtak. Vurdering av vilkår, fastsette rettigheter iht. lovverk mv.
Tjenesteyting	Forretningsfunksjoner som er nødvendige for utlevering og logistikk knyttet til å levere tjenester
Betaling og innkreving	Forretningsfunksjoner koblet til utbetaling og innkreving av midler
Informasjonsforvaltning	Forretningsfunksjoner for organisering og håndtering av informasjon
Dokumenthåndtering	Forretningsfunksjoner relatert til mottak, produksjon, arkivering og distribusjon av dokument
Informasjons-sikkerhet	Forretningsfunksjoner for å sikre at eksisterende sikkerhetskrav tilfredsstilles, og for å ivareta personvern
Administrasjon	Forretningsfunksjoner for ansettelser, håndtering av personalsaker, regnskap, anskaffelser mv
Intern styring	Forretningsfunksjoner for å håndtere og styre prosesser internt, eksempelvis • Strategisk styring og rapportering • ruting av oppgaver • utvikling og drift av IKT

Strategi og handlingsplan

Visjon

Offentlige virksomheter skal tilby effektive og brukervennlige tjenester for innbyggere, virksomheter og forvaltning. Tjenestene skal benytte forutsigbare og robuste nasjonale felleskomponenter og –løsninger.

Mål 1

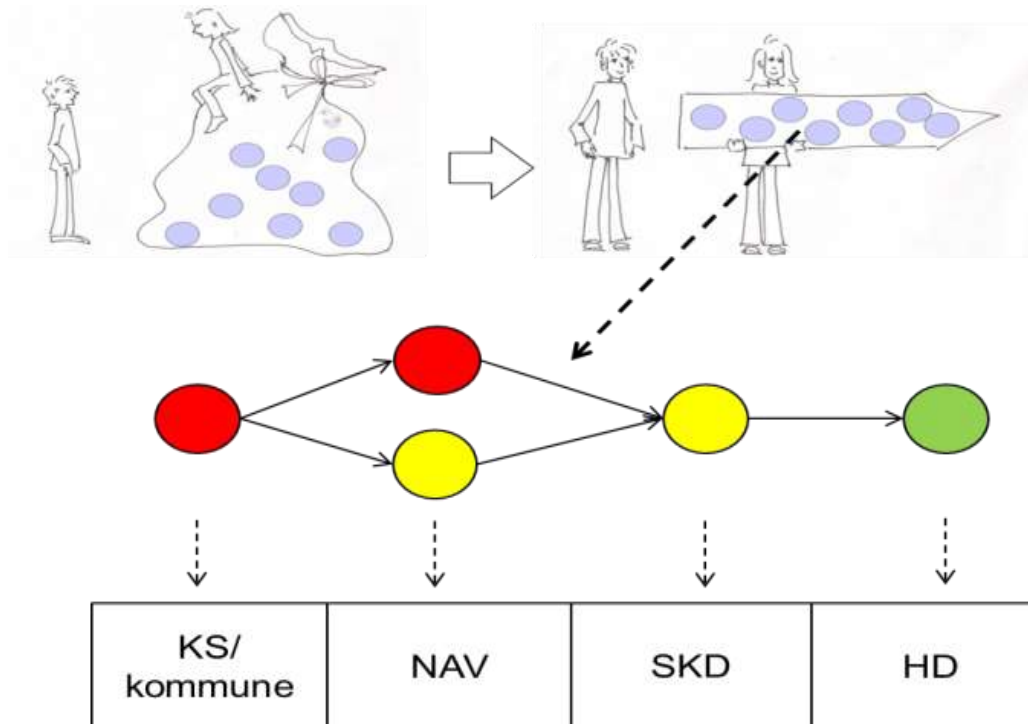
Felleskomponentene og -løsningene gjør det enkelt for offentlige virksomheter å bygge brukervennlige tjenester, som bidrar til å effektivisere og forbedre virksomhetene og samfunnet totalt sett.

Strategi

- Felles tilnærming i utvikling og forvaltning av tjenester og fellesløsninger

Strategiske tiltak

- Felles tverrsektoriell tilnærming ved utvikling av sluttbrukertjenester
- Understøtte plattform- og kanaluavhengighet

Mål 2

Nasjonale felleskomponenter og -løsninger inngår i en helhetlig felles arkitektur

Strategier

- Felles omforent arkitektur

Strategiske tiltak

- Etablere og videreutvikle en felles arkitektur for offentlig sektor, rundt fellesløsninger – felles arkitekturstyring – felles arkitekturrammeverk
- Fellesløsninger baseres på anerkjente standarder og referanse katalogen
- Forvalterne prioriterer samspill og interoperabilitet

Mål 3

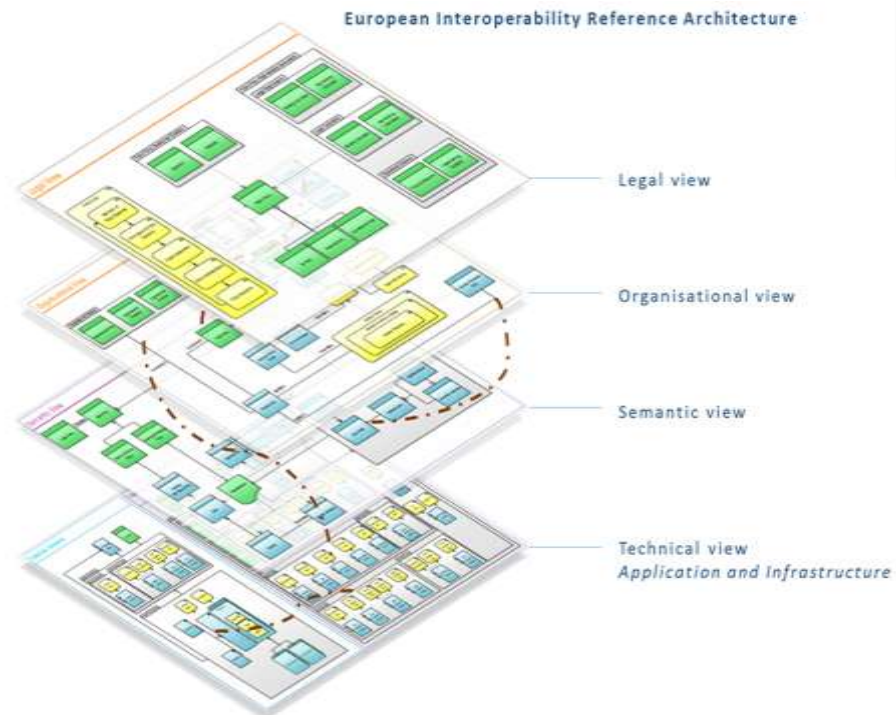
Nasjonale felleskomponenter og -løsninger ses i sammenheng med europeisk infrastruktur

Strategier

- Orientering mot EU og utviklingstrender

Strategiske tiltak

- Fellesløsningene baseres på felleseuropeiske arkitekturer og standarder
- Delta på relevante europeiske arenaer

Mål 4

Felleskomponentene og -løsningene legger til rette for å utløse de muligheter og besparelser som ligger i økt deling av informasjon mellom offentlige virksomheter

Strategier

- Økt deling og gjenbruk av data og informasjon

Strategiske tiltak

- Det etableres fellesløsninger som gir oversikt over data, tjenester og beskrivelser
- Informasjon fra fellesløsninger og grunndata gjøres tilgjengelig og tilrettelegges for gjenbruk

Mål 5

Alle offentlige virksomheter benytter felleskomponenter og –løsninger i tjenesteutviklingen

Strategier

- Alle skal bruke fellesløsningene

Strategiske tiltak

- Felles pålegg og retningslinjer i styringslinjene
- Veikartet for fellesløsninger gir trygghet og forutsigbare rammer for tjenesteeierne
- Felles forvaltningsmodell
- Felles leveransemodell
- Dialog med leverandørene
- Klare retningslinjer for etablering av nye fellesløsninger

Mål 6

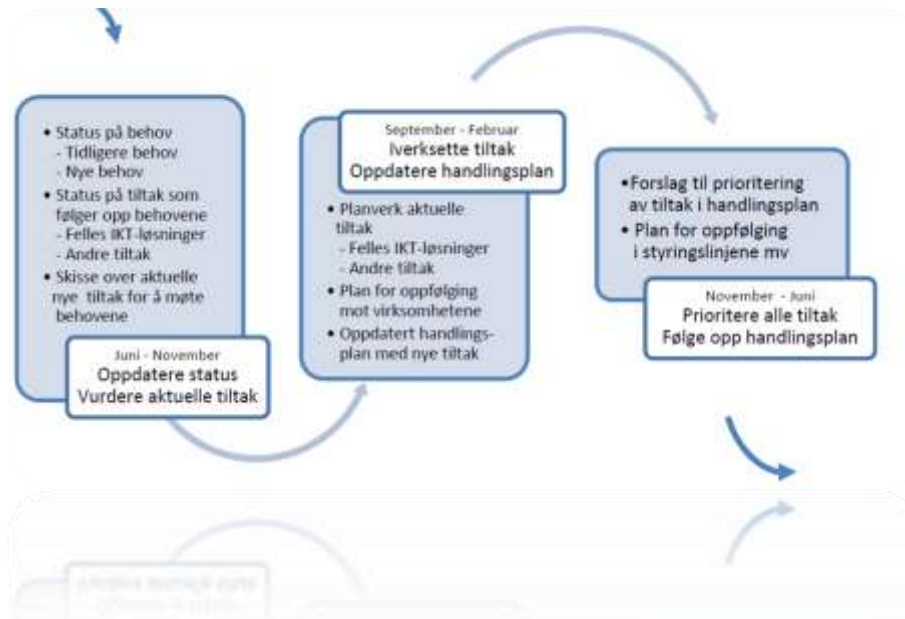
Det er etablert prosesser og retningslinjer som sikrer en helhetlig tverrsektoriell prioritering og styring av utviklingen av felleskomponenter og –løsninger

Strategier

- Forvalterne styres på det nasjonale ansvaret
- Felles styringssystem blir implementert

Strategiske tiltak

- Felles styringsstruktur og enhetlig styring fra politisk og departementalt nivå
- Forvalterne videreutvikler i tråd med omforente behov og Skates prioriteringer. Systemet videreutvikles.
- Tjenesteeiernes planer legges til grunn for Skates veikartarbeid

Mål 7

Det er etablert finansieringsmodell(er) for felleskomponenter og –løsninger som stimulerer tjenesteutviklingen og gir forutsigbarhet for tjenesteeiere og felleskomponentforvaltere

Strategier

- Lik og forutsigbar finansiering

Strategiske tiltak

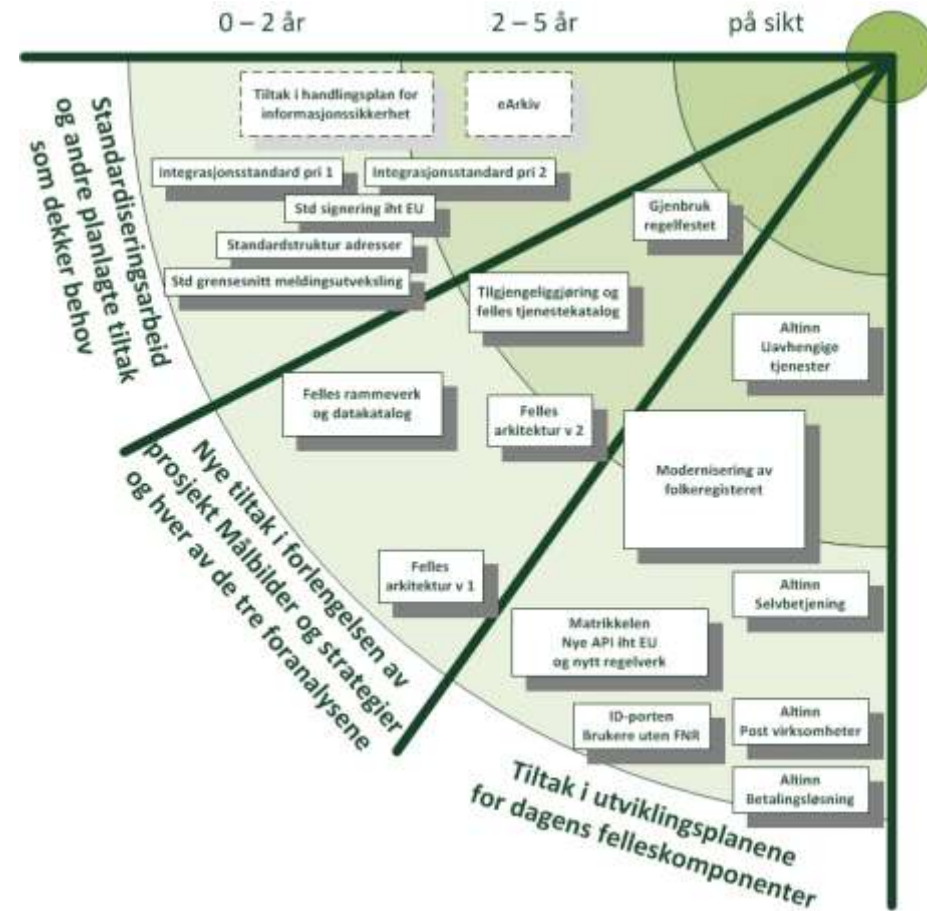
- Skate følger opp pågående arbeid med å få avklart og etablert felles finansieringsmodell(er)

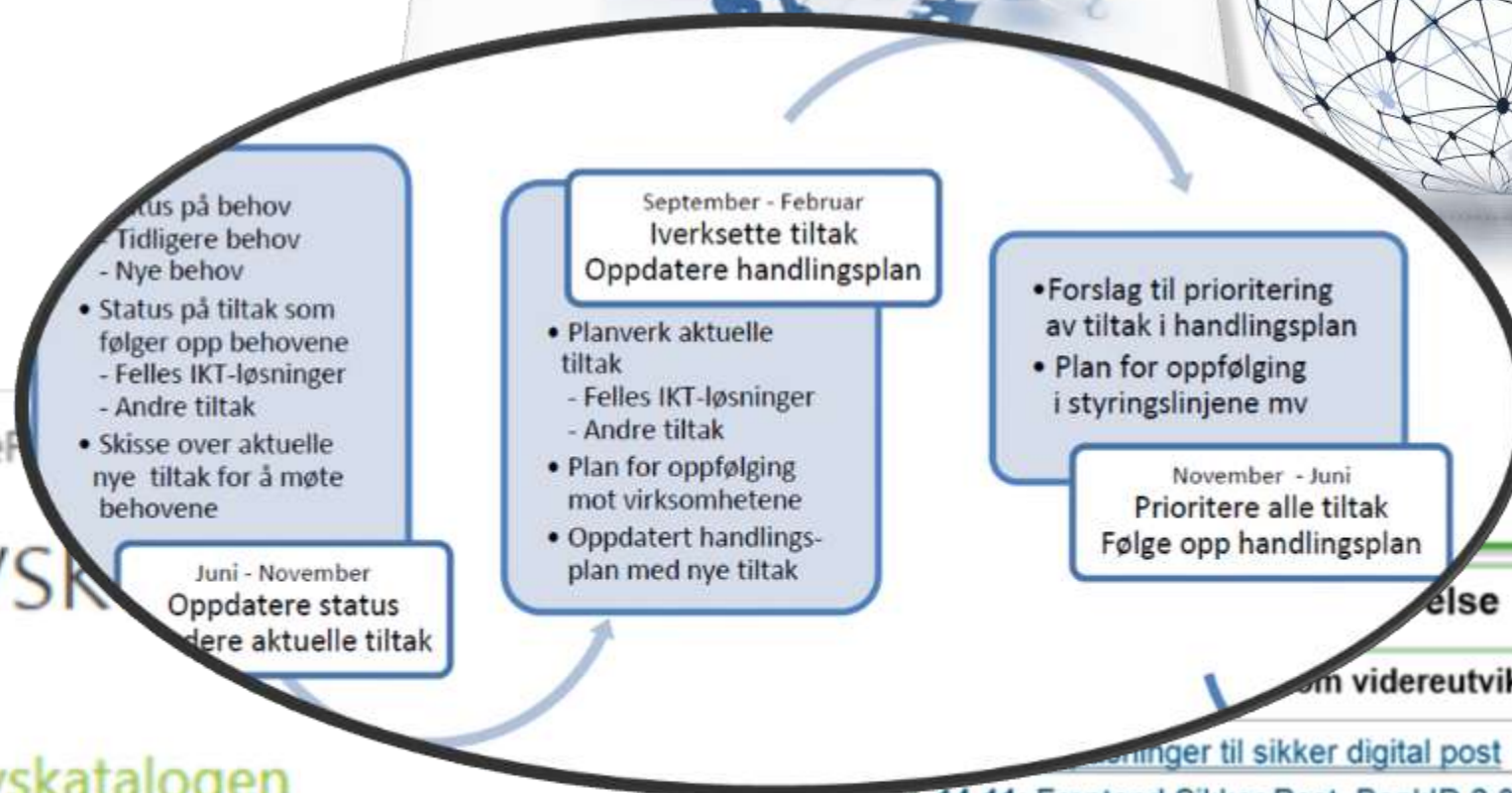
Handlingsplanen – «Veikartet»

Alle tiltak som bidrar til å dekke behovene for fellesløsninger utgjør felles handlingsplan

- Tiltak i utviklingsplanene for dagens felleskomponenter
- Nye tiltak i forlengelsen av prosjekt Målbilder og strategier og hver av de tre foranalysene
- Standardiseringsarbeid og andre planlagte tiltak som dekker behov for fellesløsninger

Status 2015

Fellesområdet er

Behovskatalogen

Om Behovskatalogen

Den fjerde av de fire leveransene som ble lov

Dokumentasjon fra Statistikk og Velstand
Prosjekt Måltid og strategier for fellesløsninger i offentlig sektor

Felless

2014

2015

om videreutvikling av eksisterende løsning

løsninger til sikker digital post

14-11: Frontend Sikker Post, BankID 2.0

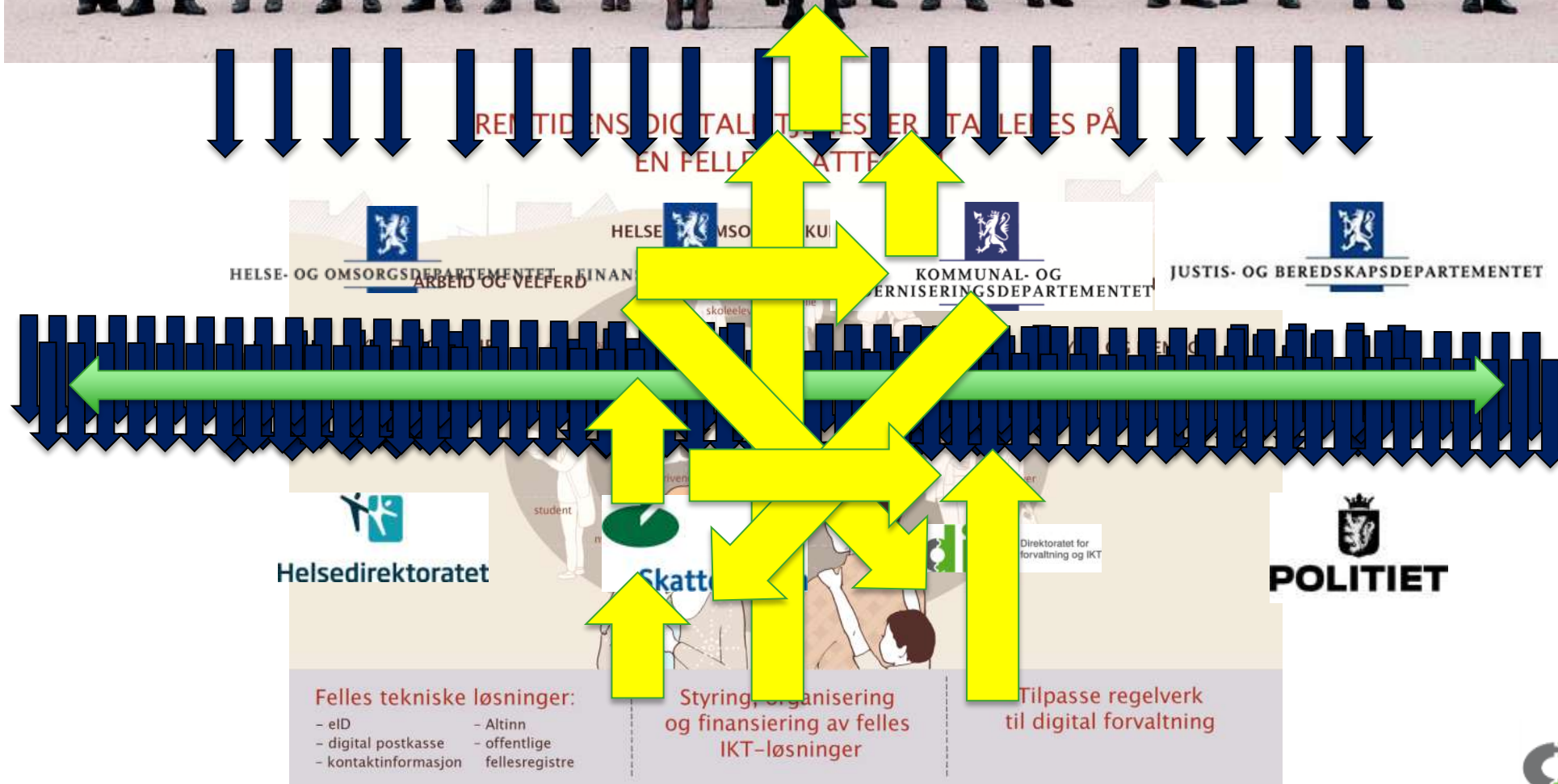
Felles signeringsløsning

Utenlandske brukere uten F.NR/D.NR

Autentisering i jobbsammenheng

Utv

[//skate.difi.no](https://skate.difi.no)

skatesekretariatet@difi.no

MER INFORMASJON